

POLITIK

STRATEGISK VARMEPLAN

for Skanderborg Kommune 2022

Forord

Strategisk Varmeplan for Skanderborg kommune 2022 er blevet til i samarbejde med en række lokale interessenter: Skanderborg-Hørning Fjernvarme, Ry Varmeværk, Galten Varmeværk, Kredsløb, Skanderborg Forsyning, Renosyd, Evida, Dinel og n1.

Arbejdet er baseret på bl.a. analyser af potentiale for fjernvarme i alle landsbyer af forskellige rådgivere med henblik på at afdække muligheden for at etablere fjernvarme. I Vurderingerne indgik størrelsen af byområderne, om der er store forbrugere, antal olie- og naturgasfyr, afstand til eksisterende varmekærker og prisen på evt. fjernvarme ift. individuelle varmepumper. Varmekærkernes bestyrelser har behandlet resultaterne og på baggrund heraf vurderet muligheden for, at de kan hjælpe områderne uden fjernvarme, eventuelt i et samarbejde.

Hvor der ikke er potentiale for fjernvarme, peger den strategiske varmeplan på alternative muligheder som f.eks. lokale kollektive løsninger som termonet.

Varmeplanen blev godkendt til at blive sendt i høring af Byrådet den 21. december 2022. Eftersom der ikke er indkommet høringsvar, er varmeplanen godkendt endeligt.

Vision for fremtidens varmforsyning i Skanderborg Kommune

Skanderborg Kommune ønsker 100% vedvarende og bæredygtig energi med høj ressourceudnyttelse og forsyningsikkerhed i varmforsyningen i 2030.

Biomasse er udfaset som hovedbrændsel i fjernvarmeproduktionen i 2050.

Varmeforbruget skal ikke stige i årene fremover på trods af stigende befolkningstal.

Varmeforsyningen bidrager dermed til kommunens klimamål:

- Skanderborg Kommune er som virksomhed CO₂-neutral i 2025
- I 2030 har Skanderborg Kommune som geografi reduceret CO₂-udledningen med 70 % ift. 1990
- Skanderborg Kommune er som geografi CO₂-neutral i 2050
- Begrænsning af ressourceforbruget

Strategispor:

1. Flere skal have mulighed for fjernvarme
2. Fjernvarmeområder skal bindes sammen
3. Brændselsfri varmeproduktion
4. Flere kollektive varmeløsninger uden for fjernvarmeområder
5. Virksomheders overskudsvarme skal udnyttes ved nybyggeri.

Strategispor 1

Flere skal have mulighed for fjernvarme

Fjernvarme - eller anden fælles varmeforsyning - udbredes hvor det er klimamæssigt, miljømæssigt, samfundsøkonomisk og brugerøkonomisk positivt.

Områdefafgrænsning

- Nuværende fjernvarmeforsynede områder.
- Områder hvor fjernvarme er godkendt og bliver etableret i de kommende år: Skovby, Storrिंग og Stjær. Områderne bliver koblet sammen med varmekværk i Harlev
- Områder hvor varmekværker kommer med varmeprojekter: Erhvervsområde syd for Skovby og erhvervsområde nord for Galten
- Områder potentielle til fjernvarme i nord: Låsby og Herskind
- Område potentiel til fjernvarme i syd med for lang afstand til eksisterende værker: Voerladegård.
- Områder uden potentiale for traditionel fjernvarme pt.: alle andre landsbyer og naturgasområder udenfor de nuværende fjernvarmeområder.

Områder med potentiale for fjernvarme – og tilhørende værk - vil få udarbejdet varmeprojekter i 2023. Deadline for den fysiske udrulning af fjernvarme til de områder vil være senest i 2028.

Derudover kan der løbende være områder, som af forskellige årsager, får mulighed for fjernvarme. Det vil især være i tilknytning til eksisterende fjernvarmeområder.

Strategispor 2

Fjernvarmeområder skal bindes sammen

Fjernvarmeområder bindes sammen, hvor det fremmer effektiv udnyttelse af brændsler, værker, overskudsvarme og/eller fremmer forsyningsikkerheden.

Når værker med forskellige kilder til varmforsyning bindes sammen, kan de enkelte værkers anlæg udnyttes mere optimalt i forhold til bl.a. økonomi og vedligehold. Samtidig giver det større forsyningsikkerhed, at nedbrud på et værk kan afhjælpes med varme fra et andet værk.

Strategispor 3

Brændselsfri varmeproduktion

Brændselsfri varme fremmes hos fjernvarmeværker, fælles løsninger og hos individuelle forbrugere.

Fossile brændsler (kul, olie og gas) er klimabelastende og skal udfases – også i varmforsyningen; både hos fjernvarmen, fælles varmeløsninger og hos private.

Biomasse er en knap ressource. Biomasse regnes pt. som CO₂-neutralt at brænde af begrundet i, at biomassen har optaget præcis lige så meget CO₂ fra luften under væksten, som der bliver frigivet ved afbrænding. Men dels tager det lang tid for træ at vokse op igen, så der er en tidsforskydning i CO₂-optaget ift. udledning, dels går alle næringsstofferne til spilde ved afbrænding, dels er biomasse en efterspurgt og knap ressource, og endelig kan varmen produceres uden brug af biomasse/brændsel. EU-kommissionen har af de samme grunde lagt op til en ny minimumsafgift på biomasse i 2023.

Alternativer uden brændsel kan være f.eks. solceller, vind, geotermi og vandkraft, hvor den producerede strøm via varmepumper kan trække varme ud af jord, vand og luft. Hertil kommer store solvarmeanlæg. Udnyttelse af virksomheders og boligers overskudsvarme er et godt supplement til fjernvarme og/eller lokal varmforsyning.

Strategispor 4

Flere kollektive varmeløsninger uden for fjernvarmeområder

Eksisterende områder uden fjernvarme hjælpes til kollektive løsninger, hvis det er relevant, og der er lokal opbakning. Nye tætte boligområder udenfor fjernvarmeområder bør ligeledes have lokal fælles varmforsyning (f.eks. nærvarme eller termonet), så støj fra varmepumpers ude-dele minimeres.

Løsningerne kan være helt lokale i et boligområde/en vej. Evt. koblet med vedvarende energiproduktion i et energifællesskab.

Skanderborg Kommune vil i løbet af 2023 afholde en række borgermøder med fokus på alternativer til olie- og gasfyr med henblik på at få lokale fælles varmeløsninger etableret, hvis der er opbakning til det.

I planlægning og dialog med udviklere af nye boligområder vil Skanderborg Kommune arbejde for lokal fælles varmforsyning.

Strategispor 5

Virksomheders overskudsvarme skal udnyttes ved nybyggeri

Planlægning for placering af nye større virksomheder med meget overskudsvarme skal så vidt muligt ske i tilknytning til et varmforsyningsnet, så overskudsvarmen kan udnyttes.

